

P R A V I L N I K

O POLITIKAMA UPRAVLJANJA

SUKOBIMA INTERESA

BROKERSKO-DILERSKOG DRUŠTVA

MOMENTUM SECURITIES AD NOVI SAD

Na osnovu člana 25. Pravilnika o organizacionim uslovima za pružanje investicionih usluga, obavljanje investicionih aktivnosti i dodatnih usluga i upravljanje rizicima ("Službeni glasnik RS", br. 77/2022), Skupština Brokersko-dilerskog društva Momentum Securities ad Novi Sad, na sednici održanoj dana 29.12.2022. godine, donosi:

P R A V I L N I K

O POLITIKAMA UPRAVLJANJA SUKOBOM INTERESA

1. UVOD

Član 1.

Brokersko-dilersko društvo Momentum Securities ad Novi Sad (u daljem tekstu: "Društvo") preduzima sve odgovarajuće mere za prepoznavanje i sprečavanje ili upravljanje sukobima interesa koji proizilaze iz pružanja investicionih i dodatnih usluga ili njihove kombinacije, uključujući one koji su posledica primanja podsticaja od trećih strana ili struktura naknada i drugih podsticaja u samom Društvu:

- 1) između Društva, uključujući i njihove rukovodioce, zaposlene, vezane zastupnike i svako lice direktno ili indirektno povezano sa njima putem kontrole, i njihovih klijenata, ili
- 2) između klijenata.

Društvo je dužno da ustanovi i sprovodi efikasne organizacione i administrativne postupke, s ciljem preduzimanja svih razumnih mera kako bi se sprečilo da sukobi interesa štetno utiču na interese klijenata.

Član 2.

Ako organizacione ili administrativne mere koje, Društvo preduzima radi sprečavanja sukoba interesa i nanošenja štete interesima klijenta nisu dovoljne da se u razumnoj meri spreči rizik štete interesima klijenata, Društvo mora klijentu jasno obelodaniti opštu prirodu i/ili izvore sukoba interesa i preduzete korake za ublažavanje tih rizika pre nego što krene da posluje za njegov račun.

Društvo ne može da prima naknade, popuste niti nenovčane koristi za usmeravanje naloga klijenata na određeno mesto trgovanja ili mesto izvršenja, koje bi kršilo odredbe o sukobu interesa.

2. ZNAČENJE POJMOVA

Član 3.

Pojedini pojmovi u ovom pravilniku imaju sledeća značenja:

- 1) **Relevantno lice** – (1) lice sa vlasničkim učešćem u Društvu ili vezanom zastupniku, (2) lice na rukovodećoj poziciji u Društvu ili vezanom zastupniku (direktor, članovi odbora direktora, nadzornog odbora) ili vezani zastupnik Društva, (3) zaposleno lice u Društvu ili vezani zastupnik, (4) svako drugo fizičko lice koje je angažovano od strane Društva ili vezanog zastupnika za pružanje usluga iz njegove nadležnosti, (5) fizičko lice koje je direktno uključeno u pružanje usluga Društvu ili njegovom vezanom zastupniku na temelju ugovora o poveravanju poslovnih procesa, a u svrhu pružanja investicionih usluga ili aktivnosti društva;
- 2) **Lična transakcija** – je transakcija finansijskim instrumentom izvršena od strane ili u ime relevantnog lica delujući van delokruga aktivnosti koje obavlja kao relevantno lice ili koja je izvršena za račun relevantnog lica, lica sa kojim je relevantno lice u rodbinskoj vezi ili sa kojim je blisko povezano u smislu Zakona ili lica čiji je odnos sa relevantnim licem takve prirode da relevantno lice ima neposredan ili posredan materijalni interes od rezultata transakcije, a koji nije provizija ili naknada za izvršenje transakcije;
- 3) **Finansijski instrumenti** su:
 - (1) prenosive hartije od vrednosti - sve vrste hartija od vrednosti kojima se može trgovati na tržištu kapitala, izuzev instrumenata plaćanja i to: akcije i depozitne potvrde koje se odnose na akcije, obveznice i drugi oblici sekjuritizovanog duga, uključujući i depozitne potvrde koje se odnose na navedene hartije i druge hartije od vrednosti u skladu sa Zakonom;
 - (2) instrumenti tržišta novca: trezorski, blagajnički i komercijalni zapisi i sertifikati o depozitu, izuzev instrumenata plaćanja;
 - (3) jedinice institucija kolektivnog investiranja;
 - (4) opcije, fjučersi, svopovi, kamatni forvardi i ostali izvedeni finansijski instrumenti definisani Zakonom;
- 4) **Transakcije kojima se finansiraju hartije od vrednosti** – transakcije pozajmljivanja finansijskih instrumenata, repo ugovori ili obrnuti repo ugovori, ili druge transakcije koje uključuju kupovinu hartija od vrednosti i njihovu ponovnu prodaju ili prodaju hartija od vrednosti i njihovu ponovnu kupovinu;
- 5) **Klijent** – pravno ili fizičko lice kojem Društvo pruža investicionu, odnosno dodatnu uslugu, kao i lice koje može postati klijent Društva (potencijalni klijent);
- 6) **Relevantni propisi** – Zakon o tržištu kapitala (“Sl. glasnik RS”, 129/2021 – u daljem tekstu: Zakon), pravilnici doneti na osnovu Zakona i drugi propisi koje je Društvo dužno da primenjuje;
- 7) **Mali investitor** – je svaki klijent Društva koji ne spada u kategoriju profesionalnih klijenata;
- 8) **Poslovi interne kontrole** – poslovi praćenja usklađenosti poslovanja Društva sa relevantnim propisima.

3. POLITIKA POSLOVANJA DRUŠTVA

Član 4.

Društvo, relevantna lica i lica sa kojima je relevantno lice u odnosima bliske povezanosti iz člana 1. ove Politike obavezni su da u obavljanju svojih radnih zadataka postupaju odgovorno, pošteno, savesno i nepristrano, zastupajući interese klijenta i voditi računa da svojim radnjama ne nanose štetu ugledu i poverenju Društvu i klijentima Društva.

Relevantna lica ne smeju aktivnosti Društva koristiti za lične interese i ne smeju biti u bilo kom odnosu zavisnosti prema licima koja bi mogla uticati na njihovu objektivnost.

Relevantna lica dužna su da deluju u skladu sa načelima odgovornosti, istinitosti, transparentnosti, postupati u dobroj veri prema poslovnim partnerima, klijentima Društva i ostalim relevantnim licima u Društvu.

Relevantna lica dužna su da obavljaju poslove na koje su raspoređeni i zastupati poslovne interese Društva.

Radi sprečavanja sukoba interesa relevantna lica postupaju sa sledećim ciljevima i politikom poslovanja:

1. stručnost i savesnost pri obavljanju poslova sa finansijskim instrumentima;
2. odgovornost u komunikaciji sa klijentima;
3. izbegavanje sukoba interesa i prijavljivanje svake sumnje u postojanje sukoba interesa;
4. odgovornost i transparentnost u ličnim transakcijama sa finansijskim instrumentima i
5. kooperativni odnos sa nadležnim institucijama.

Zaposleni u Društvu koji neposredno obavljaju poslove s finansijskim instrumentima dužni su da štite klijente u skladu s dobrim poslovnim običajima i ne smeju zloupotrebljavati njihovu nestručnost i nepoznavanje poslovanja u cilju pribavljanja lične koristi, te isto tako moraju izbegavati pružanje informacija i mišljenja koja bi se mogla protumačiti kao davanje preporuka klijentu za ulaganje.

Član 5.

U svrhu utvrđivanja vrsta sukoba interesa koji nastaju u toku pružanja investicionih i dodatnih usluga ili njihove kombinacije, a čije postojanje može naneti štetu interesima klijenta, Društvo pomoću minimalnih kriterijuma uzima u obzir da li se nalazi Društvo ili relevantno lice ili lice koje je direktno ili indirektno putem kontrole povezano sa Društvom u bilo kojoj od sledećih situacija, bilo kao rezultat pružanja investicionih ili pomoćnih usluga odnosno sprovođenja investicionih aktivnosti ili zbog drugih razloga:

- 1) društvo ili to lice mogli bi verovatno da ostvare finansijsku dobit ili izbegnu finansijski gubitak na štetu klijenta;

- 2) društvo ili to lice ima interes od ishoda usluge pružene klijentu ili transakcije izvršene za račun klijenta, koji je različit od interesa klijenta;
- 3) društvo ili to lice ima finansijski ili drugi motiv da interes nekog drugog klijenta ili grupe klijenata stavi ispred interesa klijenta;
- 4) društvo ili to lice obavljaju istu delatnost kao i klijent;
- 5) društvo ili to lice primaju ili će primiti od lica koje nije klijent dodatni podsticaj u vezi sa uslugom pruženom klijentu, u obliku novčanih ili nenovčanih koristi ili usluga.

Član 6.

U cilju sprečavanja sukoba interesa zaposlenima u Društvu strogo je zabranjeno:

1. korišćenje i/ili odavanje poverljivih ili insajderskih informacija što bi moglo dovesti do nepoštene prednosti onog koji raspolaže poverljivim ili insajderskim informacijama prilikom trgovanja finansijskim instrumentima, nezavisno od toga da li poverljive ili insajderske informacije koristi sam zaposleni u Društvu ili neko treće lice na osnovu informacija dobijenih od zaposlenog u Društvu. Poverljive informacije uključuju, ali se ne ograničavaju na: podatke o preuzimanju, spajanju, reorganizaciji, stečaju ili o prvoj javnoj ponudi akcija društva ili njemu konkurentnih društava, a koji još nisu javno objavljeni, zatim informacije o nalogu za kupovinu/prodaju finansijskih instrumenata društva koji će verovatno uticati na tržišnu cenu finansijskog instrumenta tog društva i njemu konkurentnih društava, i sl. i
2. zloupotreba informacija u slučajevima kada klijent zadaje vrednosno značajniji nalog za kupovinu/prodaju finansijskog instrumenta s postojanjem namere značajnijeg porasta ili pada cene predmetnog finansijskog instrumenta u budućnosti. Zloupotreba informacija javlja se u smislu korišćenja informacija radi ostvarivanja lične koristi, kao i prosleđivanja informacija trećoj strani radi ostvarivanja koristi treće strane; izlaganje naloga zaposlenih u Društvu na organizovano tržište pre istovetnog naloga klijenta po ceni kao i namerno neizlaganje naloga klijenata.

Član 7.

Prilikom procene postojanja sukoba interesa članova uprave, Društvo utvrđuju stvarne ili potencijalne sukobe interesa i procenjuje njihovu značajnost, a naročito:

- 1) ekonomske interese (npr. akcije, druga vlasnička prava i članstvo, udele i druge ekonomske interese klijenata, prava intelektualne svojine, zajmove koje je Društvo dalo društvu u vlasništvu članova organa uprave);
- 2) lične ili profesionalne odnose s vlasnicima kvalifikovanih udela u iDruštvu;
- 3) lične ili profesionalne odnose sa zaposlenima Društva ili subjekata uključenih u obim bonitetne konsolidacije (npr. bliski porodični odnosi);
- 4) ostala radna mesta i prethodna radna mesta u nedavnoj prošlosti (npr. u poslednjih pet godina);

- 5) lične ili profesionalne odnose s relevantnim spoljnim učesnicima (npr. povezanost sa značajnim dobavljačima, konsultantima ili drugim davaocima usluga);
- 6) članstvo u organu, odnosno vlasništvo nad organom ili subjektom sa sukobljenim interesima;
- 7) politički uticaj ili političke veze.

Član 8.

Organ uprave Društva treba da razmotri sve stvarne i potencijalne sukobe interesa na nivou organa uprave, da ih dokumentuje, da donese odluku o njima i da propisno upravlja njima. Član organa uprave ne može da glasa ni o jednom pitanju ako ima sukob interesa u vezi sa tim pitanjem.

Društvo obaveštava Komisiju za hartije od vrednosti, ako otkrije sukob interesa koji može uticati na nezavisno mišljenje člana organa uprave, uključujući preduzete mere za njegovo smanjenje.

Ako je lice akcionar Društva, ima privatne račune, kredite ili koristi druge usluge Društva ili bilo kog subjekta u okviru konsolidacije, ne može se smatrati da to samo po sebi utiče na nezavisno mišljenje člana organa uprave Društva.

4. SUKOB INTERESA DRUŠTVA I/ILI RELEVANTNIH LICA I INTERESA KLIJENATA DRUŠTVA

Član 9.

Društvo u svom poslovanju ne sme preduzimati radnje i aktivnosti kojima bi ostvarilo materijalni ili finansijski interes na štetu imovine klijenata Društva, niti imovine sadržane u portfeljima klijenata kojima upravlja, niti sme u svom poslovanju stavljati interese Društva ispred interesa svojih klijenata bilo da se radi o redovnim klijentima ili klijentima čijim sredstvima Društvo upravlja u sklopu pružanja usluge upravljanja portfoliom.

Svim portfeljima kojima upravlja, Društvo mora upravljati profesionalno i stručno i ne sme pogodovati određenom klijentu na štetu drugog klijenta.

Član 10.

Zaposleni u Društvu ne smeju obavljati svoje poslove i radne zadatke na način kojim pogoduju ličnim interesima, a na štetu klijenata Društva.

U slučaju da je zaposlenom u Društvu poznata činjenica da klijent Društva namerava, kupiti ili prodati određeni finansijski instrument, zaposleni u Društvu ne smeju kupovati odnosno prodavati isti finansijski instrument, sve dok klijent ne kupi, odnosno proda celu planiranu količinu.

Zaposleni u Društvu ne smeju trećim licima odavati informacije vezane uz kupovinu odnosno prodaju finansijskih instrumenata koje je kupio odnosno prodao klijent Društva, kao ni druge poverljive informacije kako bi sebi ili trećim licima pribavili korist.

Podaci koje zaposleni u Društvu saznaju u vezi s kupovinom odnosno prodajom finansijskih instrumenata klijenata Društva, smatraju se tajnim.

Član 11.

U svrhu sprečavanja sukoba interesa između zaposlenih u Društvu i klijenata Društva potrebno je obratiti posebnu pažnju na sprečavanje sledećih situacija:

1. nejednaki tretman klijenata Društva kod izvršavanja naloga za kupovinu/prodaju;
2. razmena poverljivih i insajderskih informacija između zaposlenih u Društvu koji rade u različitim sektorima, odnosno nepotrebno iznošenje poverljivih i insajderskih informacija i podataka dobijenih obavljanjem radnih zadataka;
3. korišćenje poverljivih i insajderskih informacija u svrhu izlaganja naloga pre naloga klijenta (front running);
4. kupovina finansijskih instrumenata u svoje ime, a zatim podizanje cene kupovinom za račun portfolio klijenata;
5. nejednak tretman portfolio klijenata pri odabiru finansijskih instrumenata i/ili cene;
6. trgovanje za portfolio klijente, koje je motivisano provizijom.

5. SUKOB INTERESA IZMEĐU KLIJENATA DRUŠTVA

Član 12.

Zaposleni u Društvu ne smeju obavljati svoje poslove i radne zadatke na način kojim pogoduju pojedinim klijentima, a na štetu drugih klijenata Društva.

Zaposleni u Društvu ne smeju klijentima odavati informacije vezane uz kupovinu odnosno prodaju finansijskih instrumenata koje je kupio odnosno prodao drugi klijent Društva, kao ni druge poverljive informacije kako bi sebi ili trećim licima pribavili korist.

Podaci koje zaposleni u Društvu saznaju u vezi s kupovinom odnosno prodajom finansijskih instrumenata za račun klijenata Društva smatraju se tajnim.

Član 13.

U cilju sprečavanja sukoba interesa između klijenata Društva, potrebno je obratiti posebnu pažnju na sprečavanje sledećih situacija:

1. nejednaki tretman klijenata Društva kod izvršavanja naloga za kupovinu/prodaju;
2. razmena poverljivih ili insajderskih informacija između klijenata i zaposlenih u Društvu, koji rade u različitim sektorima, odnosno nepotrebno iznošenje poverljivih i insajderskih informacija i podataka dobijenih obavljanjem radnih zadataka;

3. korišćenje poverljivih ili insajderskih informacija u svrhu izlaganja naloga jednog klijenta pre naloga drugog klijenta (front running).

6. POSTUPCI I MERE ZA SPREČAVANJE SUKOBA INTERESA

Član 14.

Društvo ustanovljava adekvatna pravila i procedure koje obezbeđuju da je poslovanje Društva, njegovih rukovodilaca, zaposlenih i vezanih zastupnika u skladu sa odredbama Zakona, aktima Komisije za hartije od vrednosti, kao i odgovarajućim pravilima koja se odnose na lične transakcije ovih lica.

Postupci i mere osmišljeni su tako da se njima osigura da relevantna lica koja se bave različitim poslovnim aktivnostima koje uključuju sukob interesa obavljaju navedene aktivnosti sa stepenom nezavisnosti koji je primeren veličini i aktivnostima Društva i grupe kojoj pripada i riziku od nastanka štete za interese klijenata.

Postupci koje treba poštovati uključuju stavke sa sledećeg popisa koje su potrebne da bi Društvo osiguralo potreban stepen nezavisnosti:

- 1) efikasne postupke za sprečavanje ili kontrolu razmene informacija između relevantnih lica uključenih u aktivnosti koje uključuju rizik sukoba interesa kada bi takva razmena informacija mogla da naštetiti interesima jednog ili više klijenata;
- 2) odvojen nadzor nad relevantnim licima čije glavne funkcije uključuju obavljanje aktivnosti za račun klijenta ili pružanje usluga klijentima čiji bi interesi mogli da budu u sukobu ili koje na drugi način predstavljaju različite interese koji mogu da budu u sukobu, uključujući i interese Društva;
- 3) uklanjanje bilo koje direktne povezanosti između politike nagrađivanja relevantnih lica koji se uglavnom bave jednom aktivnošću i politike nagrađivanja ili prihoda koje su ostvarila druga relevantna lica koja se uglavnom bave drugom aktivnošću u slučaju kada u vezi sa tim aktivnostima može da nastane sukob interesa;
- 4) mere kojima se bilo koje lice sprečava ili ograničava da izvrši neprimeren uticaj na način na koji relevantno lice pruža investicione ili pomoćne usluge ili obavlja aktivnosti;
- 5) mere kojima se sprečava ili kontroliše istovremeno ili uzastopno učestvovanje relevantnih lica u pojedinim investicionim ili dodatnim uslugama ili aktivnostima ako bi takvo učestvovanje moglo da naštetiti valjanom upravljanju sukobom interesa.

Društvo preduzima sve odgovarajuće mere za prepoznavanje i sprečavanje ili upravljanje sukobima interesa koji proizilaze iz pružanja investicionih i dodatnih usluga ili njihove kombinacije, uključujući one koji su posledica primanja podsticaja od trećih strana ili struktura naknada i drugih podsticaja u samom Društvu:

- 1) između Društva, uključujući i njihove rukovodioce, zaposlene, vezane zastupnike i svako lice direktno ili indirektno povezano sa njima putem kontrole, i njihovih klijenata, ili

2) između klijenata.

Ako organizacione ili administrativne mere koje preduzima Društvo radi sprečavanja sukoba interesa i nanošenja štete interesima klijenta nisu dovoljne da se u razumnoj meri spreči rizik štete interesima klijenata, Društvo mora klijentu jasno obelodaniti opštu prirodu i/ili izvore sukoba interesa i preduzete korake za ublažavanje tih rizika pre nego što krene da posluje za njegov račun.

Obelodanjivanje iz prethodnog stava:

- 1) je sačinjeno na trajnom nosaču podataka i
- 2) uključuje dovoljno podataka, uzimajući u obzir prirodu klijenta, kako bi klijent mogao na osnovu dobijenih informacija doneti odluku u vezi sa uslugom u okviru koje dolazi do sukoba interesa.

Društvo osigurava da je objavljivanje klijentima krajnja mera koja se koristi samo ako efikasne organizacione i administrativne mere koje je Društvo uspostavilo radi sprečavanja svojih sukoba interesa ili upravljanja njima nisu dovoljne kako bi se u razumnoj meri osiguralo sprečavanje rizika od nastanka štete za interese klijenata.

U objavi se jasno navodi da organizacione i administrativne mere koje je Društvo uspostavilo radi sprečavanja tog sukoba interesa ili upravljanja njime nisu dovoljne kako bi se u razumnoj meri osiguralo sprečavanje rizika od nastanka štete za interese klijenata. Objava uključuje precizan opis sukoba interesa koji se pojavljuju u okviru pružanja investicionih i/ili dodatnih usluga, vodeći računa o prirodi klijenta kojem se objava upućuje. U opisu se objašnjavaju priroda i izvori sukoba interesa i rizici za klijenta koji nastaju kao posledica sukoba interesa i mere preduzete kako bi se ti rizici ublažili, dovoljno detaljno kako bi se klijentu omogućilo da donese odluku u vezi sa investicionom ili dodatnom uslugom u okviru koje dolazi do sukoba interesa.

Društvo procenjuje i periodično preispituje, najmanje jednom godišnje, politiku upravljanja sukobom interesa i preduzima odgovarajuće mere kako bi se uklonili eventualni nedostaci.

U cilju sprečavanja sukoba interesa Društvo se organizuje na način da se na što je moguće manju meru svede istovremeno delovanje relevantnih osoba u više poslovnih aktivnosti povezanih sa pružanjem investicionih usluga i aktivnosti i sa njima povezanih dodatnih usluga.

Postupak interne kontrole u svrhu sprečavanja sukoba interesa će se sprovoditi na način da lice koje vrši kontrolu nije u isto vreme i učesnik poslovnih procesa za koje se sprovodi nadzor u pogledu postojanja sukoba interesa.

U slučaju nastupanja sukoba interesa, lice koje je utvrdilo nastupanje potencijalnog sukoba interesa (klijent ili zaposleni u Društvu), obavezan je bez odlaganja obavestiti o tome lice zaduženo za poslove interne kontrole Društva.

Inicijativu sa objašnjenjem nastalog stanja, lice koje je utvrdilo sukob interesa, dužno je dostaviti u pisanom obliku.

Po prijemu inicijative, interni kontrolor Društva dužan je da bez odlaganja izvrši uvid u inicijativu i napravi zapisnik o nastaloj inicijativi.

U navedeni zapisnik, interni kontrolor dužan je da unese izjave svih strana koje su nastupile kao učesnici u potencijalnom sukobu interesa.

Interni kontrolor je dužan da priloži i svu dokumentaciju koja se pojavljuje kao relevantna u predmetnom slučaju u originalu, ili ako nije moguće u overenoj kopiji.

Član 15.

Ukoliko se utvrdi postojanje sukoba interesa, uprava Društva će na osnovu zapisnika internog kontrolora definisati stepen odgovornosti zaposlenog u Društvu koji se našao u sukobu interesa u profesionalnom, finansijskom (materijalnom) i organizacionom smislu.

Nakon utvrđenja činjeničnog stanja, nad zaposlenim kod koga postoji sukob interesa pokreće se disciplinski postupak i udaljavanje sa radnog mesta na kom je do tada obavljao poslove do okončanja postupka nadzora i interne kontrole.

Član 16.

Društvo će nakon završetka postupka interne kontrole, ukoliko se utvrdi da ista postoji, nadoknaditi pretrpljenu štetu klijentu (ili trećem licu) koji je oštećen nastankom sukoba interesa, na osnovu svih okolnosti konkretnog slučaja.

Kao krajnja mera nad licem kod koga postoji sukob interesa moguć je i prestanak radnog odnosa u Društvu.

Član 17.

Mere koje imaju za cilj sprečavanja nastanka sukoba interesa, su sledeće:

1. potencijalni sukob interesa sprečava se tako da se prilikom obavljanja predmetnih poslova poštuju odredbe Zakona i podzakonskih akata donetih na osnovu Zakona, kao i internih akata Društva;
2. zabranjuje se zaposlenima u Društvu razmena informacija sa drugim zaposlenima u Društvu i iznošenje informacija iz svog sektora u svim situacijama koje nisu direktno vezane i neophodne za redovno obavljanje poslova sa finansijskim instrumentima;

3. zabranjeno je nepotrebno iznošenje poverljivih i insajderskih podataka izvan Sektora trgovanja drugim zaposlenima u Društvu, a sve sa ciljem odvajanja zaposlenih u Sektoru trgovanja koji primaju i izvršavaju naloge klijenata od drugih zaposlenih u Društvu koji bi takve informacije mogli iskoristiti u drugim poslovima sa finansijskim instrumentima koje obavljaju za iste ili druge klijente Društva;
4. zabranjuje se ovlašćenim brokerima Društva korišćenje insajderskih i poverljivih informacija (front running) tako da ukoliko ovlašćeni broker od klijenta primi nalog za kupovinu i/ili prodaju određenog finansijskog instrumenta, a pri čemu količina i/ili cena iskazana u nalogu može uticati na kretanje cene istog finansijskog instrumenta na organizovanom tržištu, izloži vlastiti nalog na organizovano tržište, pre naloga klijenta. Ovlašćeni broker vlastiti nalog za isti finansijski instrument može izložiti tek po potpunom izvršenju naloga klijenta ili ukoliko je klijent otkazao dati nalog;
5. ukoliko je zaposleni u Sektoru trgovanja u dilemi da li bi pri davanju vlastitog naloga za trgovanje finansijskim instrumentom, bez obzira što isti ne bi predstavljao kršenje odredbi ove Politike ili nekog drugog internog akta Društva, mogao doći u sukob interesa dužan je za svako takvo trgovanje prethodno zatražiti odobrenje pisanim putem od strane uprave Društva;
6. investicionom savetniku je zabranjeno prenošenje poverljivih informacija drugim zaposlenima u Društvu;
7. u slučaju da treće lice vrši neprimeren uticaj na relevantna lica koja obavljaju i pružaju investicione usluge ili aktivnosti i sa njima povezane dodatne usluge, relevantno lice je dužno da navedeno odmah prijavi upravi Društva;
8. uprava Društva je dužna da obrati posebnu pažnju na slučajeve u kojima relevantna lica istovremeno učestvuju u više različitih investicionih ili dodatnih usluga ili aktivnosti i to tako da se na mesečnom nivou kontroliše sprovođenje pomenutih poslovnih procesa kako bi se utvrdilo da li je došlo do sukoba interesa;
9. primanja relevantnih lica ne smeju biti povezana sa primanjima drugih relevantnih lica koja obavljaju neku drugu poslovnu aktivnost, a koje mogu dovesti do sukoba interesa;
10. svi dokumenti prikupljeni u radu sa klijentima Društva čuvaju se u elektronskom obliku, kojima pristup imaju samo određeni zaposleni u Društvu, u zavisnosti od prirode posla koji obavljaju u Društvu;
11. u situaciji kada klijent svojim postupkom (davanjem naloga za kupovinu i/ili prodaju finansijskog instrumenta i sl.) želi da utiče na cenu finansijskih instrumenata na tržištu i time slučajno ili namerno manipuliše tržištem, zaposleni u Društvu dužan je da postupi u skladu sa odredbama Zakona i relevantnih podzakonskih akata;
12. kako bi se sprečio sukob interesa između lica sa kojima Društvo saraduje, koji pruža usluge Društvu i koji pritom može doći do poverljivih podataka i informacija, svaki ugovor između Društva i navedenih lica mora da sadrži i odredbu o obavezi čuvanja poslovne tajne.

Član 18.

Društvo je dužno da sprovedi mere kojima se uklanja bilo koja direktna povezanost između politike nagrađivanja relevantnih lica koja se uglavnom bave jednom aktivnošću i politike nagrađivanja ili prihoda koje su ostvarila druga relevantna lica koja se uglavnom bave drugom aktivnošću u slučaju kada u vezi sa tim aktivnostima može da nastane sukob interesa.

7. POLITIKA ČUVANJA PODATAKA

Član 19.

Pod insajderskom informacijom podrazumeva se svaka informacija o tačno određenim činjenicama koje nisu javno objavljene, a odnose se direktno ili indirektno na jednog ili više izdavalaca finansijskih instrumenata ili na jedan ili više finansijskih instrumenata, a koje bi da su javno objavljene verovatno imale značajan uticaj na cenu tih finansijskih instrumenata ili na cenu izvedenih finansijskih instrumenata (materijalno bitna/značajna informacija) (u daljem tekstu: „**Insajderska informacija**“)

Informacijom od značajnog uticaja (materijalno bitnom informacijom) smatra se svaka informacija za koju postoji verovatnoća da bi je razumni ulagač uzeo u obzir kao deo osnove za donošenje investicione odluke u vezi finansijskih instrumenata ili izvedenih finansijskih instrumenata.

Insajderska informacija je pored informacije iz stava 1. ovog člana obuhvata i sledeće vrste informacija:

- 1) u vezi sa izvedenim finansijskim instrumentima na robu informacije o tačno određenim činjenicama koje nisu objavljene, odnose se direktno ili indirektno na jednog ili više takvih izvedenih finansijskih instrumenata ili na ugovore za robu na spot tržištu, a koje bi, da su objavljene, verovatno imale značajan uticaj na cenu tih izvedenih finansijskih instrumenata ili povezanih ugovora za robu na spot tržištu i ako se opravdano očekuje da se takve informacije objave ili postoji obaveza objave u skladu sa odredbama zakona ili podzakonskih akata, tržišnim pravilima, ugovorima, praksom ili običajima na relevantnim tržištima robnih izvedenih finansijskih instrumenata ili na spot tržištima robe;
- 2) za lica zadužena za izvršavanje naloga u vezi sa finansijskim instrumentima, insajderske informacije su i informacije o tačno određenim činjenicama dobijene od klijenta u vezi sa budućim nalogima klijenta, odnose se direktno ili indirektno na jednog ili više izdavalaca finansijskih instrumenata ili na jedan ili više finansijskih instrumenata, a koje bi, da su objavljene, verovatno imale značajan uticaj na cene tih finansijskih instrumenata, cenu povezanih ugovora za robu na spot tržištu ili na cenu povezanog izvedenog finansijskog instrumenta.

Član 20.

Lice koja raspolazu Insajderskim informacijama, do istih mogu doći po osnovu:

1. članstva u upravnim ili nadzornim organima Društva;

2. učešća u kapitalu Društva;
3. pristupa informacijama do kojih dolazi obavljanjem dužnosti na radnom mestu, vršenjem profesije ili drugih dužnosti;
4. krivičnih dela koje je počinilo.

Lice koje raspolaže Insajderskim informacijama, dužno je da:

1. ne upotrebljava Insajderske informacije neposredno ili posredno pri sticanju, otuđenju i pokušaju sticanja ili otuđenja za sopstveni račun ili za račun trećeg lica finansijskih instrumenata na koje se ta informacija odnosi;
2. ne otkriva i ne čini dostupnim Insajderske informacije bilo kom drugom licu, osim ako informaciju otkrije ili učini dostupnom tom licu u redovnom obavljanju svog posla, profesije ili dužnosti;
3. ne preporučuje ili ne navodi drugu osobu da na osnovu Insajderske informacije stekne ili otuđi finansijske instrumente na koje se ta informacija odnosi, i to nezavisno od činjenice da li je tim licima saopštilo Insajdersku informaciju.

Članovi uprave i zaposleni u Društvu, kao i akcionari Društva ne smeju odavati insajderske informacije o finansijskim instrumentima ili o izdavaocima finansijskim instrumentima, za koje saznaju u okviru obavljanja svojih poslova.

Zaposleni u Društvu su dužni da vode računa da lica sa kojima se nalaze u odnosima bliske povezanosti ne dođu u sukob interesa ili da ih navedena lica ne dovedu u sukob interesa.

Član 21.

Članovi uprave i zaposleni u Društvu su dužni da čuvaju kao poslovnu tajnu:

1. informacije o klijentima;
2. informacije o stanju i prometu na računima svojih klijenata;
3. informacije o uslugama koje pružaju klijentima i
4. druge informacije i činjenice koje saznaju prilikom pružanja usluga.

Društvo ne sme koristiti, odavati trećim licima niti omogućiti trećim licima korišćenje informacija iz prethodnog stava ovog člana.

Informacije iz stava 1. ovog člana se mogu stavljati na uvid i saopštavati trećim licima samo:

1. uz pismenu saglasnost klijenta;
2. prilikom nadzora koji vrši Komisija, Centralni registar ili organizator tržišta;
3. na osnovu naloga suda;
4. na osnovu naloga organa koji se bavi sprečavanjem pranja novca ili finansiranja terorizma i
5. na osnovu naloga drugog nadležnog državnog organa.

8. OBAVEŠTAVANJE KLIJENATA O SUKOBU INTERESA

Član 22.

Pre izvršenja transakcije za klijenta, Društvo je dužno da klijenta upozna s mogućim sukobima njegovih interesa sa interesima Društva, odnosno interesima drugih klijenata Društva, uključujući i opštu prirodu, odnosno izvore tih sukoba.

Obaveštenje iz prethodnog stava ovog člana mora da sadrži, uzimajući u obzir razvrstavanje klijenata, dovoljno informacija na osnovu kojih će klijent biti u mogućnosti da donese odluke u vezi sa uslugama u okviru kojih se pojavljuje sukob interesa.

Društvo vodi i redovno ažurira evidenciju svih vrsta investicionih odnosno dodatnih usluga ili investicionih aktivnosti koje pruža odnosno obavlja Društvo ili neko u ime Društva, a u kojima se pojavio sukob interesa koji može da dovede do rizika od nastanka štete za interese jednog ili više klijenata ili se, u slučaju usluge ili aktivnosti koja je u toku, sukob interesa može pojaviti.

Član 23.

Ukoliko zaposleni u Društvu prekrši neku odredbu definisanu članom 6. ove Politike, prema tom zaposlenom, Društvo može preduzeti sledeće mere:

1. u slučaju korišćenja i/ili odavanja insajderskih informacija – ukoliko je zaposleni u Društvu zatečen u sukobu interesa koristeći ili odavajući insajderske informacije, nad zaposlenim će biti pokrenut postupak interne kontrole. Zaposleni mora dati pismenu izjavu. Zaposleni će biti udaljen s radnog mesta do okončanja postupka interne kontrole. Eventualna materijalna dobit koju je ostvario na teret klijenta biće iskorišćena za naknadu štete klijentu koji je oštećen nastupanjem sukoba interesa. Kao krajnja mera, moguć je i prestanak radnog odnosa u Društvu.
2. u slučaju zloupotrebe informacija – ukoliko zaposleni u Društvu iskoristi informacije na način definisan članom 5. ove Politike, nad zaposlenim će biti pokrenut postupak interne kontrole. Zaposleni mora dati pismenu izjavu. Zaposleni će biti udaljen sa radnog mesta do okončanja postupka interne kontrole. Eventualna materijalna dobit koju je ostvario na teret klijenta biće iskorišćena za naknadu štete klijentu koji je oštećen nastupanjem sukoba interesa. Kao krajnja mera, moguć je i prestanak radnog odnosa u Društvu.
3. izlaganje naloga zaposlenog u Društvu na organizovano tržište pre istovetnog naloga klijenta po ceni kao i namerno neizlaganje naloga klijenata – ukoliko zaposleni u Društvu izloži vlastite naloge na način definisan članom 5. ove Politike Društvo postupa na sledeći način:

- ukoliko je nalog zaposlenog izložen pre naloga klijenta po istim parametrima naloga (a naknadno je upisan u knjigu naloga) ali nije realizovan, zaposleni koji je zadao takav nalog u obavezi je isti odmah opozvati. Istovremeno, ovlašćeni broker koji je izložio takav nalog u obavezi je da ga bez odlaganja povuče sa organizovanog tržišta. Društvo će izvršiti internu kontrolu, a prema zaposlenom može biti pokrenut disciplinski postupak. Zaposleni mora dati pismenu izjavu. Kao krajnja mera, moguć je i prestanak radnog odnosa u Društvu;
- ukoliko je nalog zaposlenog izložen pre naloga klijenta po istim parametrima naloga (a naknadno je upisan u knjigu naloga), a realizovan je, zaposlenom koji je ostvario materijalnu korist na teret klijenta ista će biti oduzeta. Društvo će izvršiti internu kontrolu, a prema zaposlenom može biti pokrenut disciplinski postupak. Zaposleni mora dati pismenu izjavu. Kao krajnja mera, moguć je i prestanak radnog odnosa u Društvu;
- ukoliko zaposleni ne izloži nalog klijenta na organizovano tržište, o navedenom propustu klijent Društva će biti odmah obavješten. Predmetni nalog će bez odlaganja biti izložen. Ukoliko bi redovnim izlaganjem predmetni nalog bio realizovan, zaposleni koji je izvršio propust dužan je da nadoknadi klijentu propuštenu materijalnu korist ukoliko klijent to zatraži. Ako redovnim izlaganjem nalog ne bi bio realizovan, zaposleni će biti upozoren na propust i ukoliko se situacija ponovi, udaljen s radnog mesta do okončanja postupka interne kontrole. Kao krajnja mera, moguć je i prestanak radnog odnosa u Društvu.

9. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 24.

Ovaj Pravilnik je sastavni deo Pravila i procedura poslovanja Društva i stupa na snagu osmog dana od dana objave na internet stranici Društva.

Ovaj Pravilnik se objavljuje narednog radnog dana od dana prijema saglasnosti od Komisije za hartije od vrednosti na Pravila poslovanja i procedure Društva.

Predsednik Skupštine